

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Remissyttrande angående Ds 2019:1 Straffrättsliga åtgärder mot tillgreppsbrott och vissa andra brott

(Justitiedepartementets Dnr Ju2019/00209/L5)

Tingsrätten *avstyrker* de förslag som lämnats i enlighet med uppdraget. Tingsrätten *avstyrker* även de förslag som följer av utredarens ställningstaganden.

Systematiska stölder och hälerier

Enligt tingsrätten, som instämmer i de synpunkter som utredaren redovisat, förefaller de straffbestämmelser som föreslås leda till beaktansvärda tillämpningssvårigheter. Ändamålsenligheten av bestämmelserna kan dessutom ifrågasättas.

Tingsrätten förordar i stället det förslag som utredaren själv lämnat, dvs. införandet av nya kvalificerande rekvisit som tar sikte på att enskilda brott utövats systematiskt. Även sådana ändringar skulle dock medföra vissa tolkningssvårigheter. Som tingsrätten uppfattat det är avsikten att det förhållandet att ett brott utförts systematiskt inte bara ska få genomslag vid bedömningen av om en gärning är att bedöma som grov eller av normalgraden, utan även av om en gärning är att anse som av normalgraden i stället för ringa. Att det kvalificerande rekvisitet endast omnämns i bestämmelsen avseende grovt brott är därför ologiskt. Eventuellt bör en annan formulering övervägas.

Enligt tingsrätten kan det överhuvudtaget ifrågasättas om det finns behov av att införa kvalificerande rekvisit avseende ett systematisk förfarande, eftersom sådana omständigheter även nu ska vägas in vid bedömningen.

Inbrottsstöld

Tingsrätten ifrågasätter lämpligheten i att skapa specialbestämmelser beträffande en viss kategori av stöldbrott. Sådana omständigheter som bestämmelsen behandlar ska även nu beaktas vid bedömningen av om en stöld är grov i stället för

av normalgraden. Den integritetskränkning som gärningen inneburit kan dessutom vägas in ytterligare vid bedömningen av gärningens straffvärde. Ur ett tillämpningsperspektiv uppnås en högre grad av flexibilitet genom att behålla den nuvarande formuleringen av bestämmelsen beträffande grov stöld. Därigenom kan straffets längd dessutom i större grad bestämmas på ett sätt som harmoniserar med hur straffvärdet av andra brott som kränker den personliga integriteten bedöms.

Tingsrätten är överlag kritisk till den metodik som särreglering av vissa brott innebär. Som utredaren pekar på kan straffbestämmelserna bli alltmer fragmentiserade, systemet mer svåröverskådligt och riskerna ökar för avgränsnings- och tillämpningssvårigheter.

Försök och förberedelse till häleri

Tingsrätten instämmer i de ställningstaganden som utredaren lämnar beträffande förslaget. Som utredaren har konstaterat blir det straffbara utrymmet på grund av häleribrottets konstruktion ytterst begränsat. Bevisvärigheterna bedöms dessutom vara stora. Detta framgår även av den praxisgenomgång avseende försök till grovt häleri, penningtvättbrott och grovt penningtvättbrott som redovisats i utredningen. Sammantaget delar tingsrätten därmed bedömningen att det inte finns tillräckliga skäl för att kriminalisera försök och förberedelse till häleri av normalgraden.

Tillträdesförbud

Som framgår har frågan behandlats i ett flertal tidigare utredningar. Den typ av regleringar som nu föreslås har då inte ansetts lämpliga. Tingsrätten instämmer i utredarens ställningstaganden i den här delen. Tingsrätten vill särskilt framhålla att möjligheten för t.ex. butiksinnehavare att utestänga personer som tidigare begått brott redan idag finns, även om överträdelser inte är förenade med straffansvar.

Detta remissyttrande har beslutats av lagmannen Karin Nacke och chefsrådmannen Agneta Lilja. Föredragande har varit tingsfiskalen Annika Oskarson.

Karin Nacke

Annika Oskarson